Ludányhalászi Kastélypark helyi jelentőségű természetvédelmi terület

Természetvédelmi kezelési terve

2025. március

Készült a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság közreműködésével Ludányhalászi Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 4/2025. (IV. 01.) önkormányzati rendeletének mellékleteként

A kezelési terv a „3/2008. (II. 5.) KvVM rendelet a természetvédelmi kezelési tervek készítésére, készítőjére és tartalmára vonatkozó szabályokról" melléklete alapján készült.

Alapadatok:

- Helyi jelentőségű védettséget megalapozó jogszabályok:
- A Nógrád Megyei Tanács Végrehajtó Bizottságának 92/1976. (VIII.31.) VB számú határozata
- Ludányhalászi Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 18/2007. (12.21.) rendelete a helyi jelentőségű védett természeti terület(ek) védettségének fenntartásáról

- Területe: 8.0 ha
- Ingatlan-nyilvántartási adatok: Ludányhalászi belterület 841 hrsz
- Kód: 11/39/TT/76 (1976)

1. Természetvédelmi célkitűzések

- A kastélypark értékes faállományának megőrzése, mely az idelátogatók és a betegek felüdülését szolgálja, és a természetközeli élményszerzést segíti.
- Fenn kell tartani a területen élő védett állatfajok élőhelyeit, különösen az idős fákat, odvas fákat, facsonkokat.

2. Természetvédelmi stratégiák

- Az inváziós fajok (különösen a zöld juhar) térnyerését meg kell akadályozni.
- Az idős faegyedek egészségét veszélyeztető tényezőket lehetőség szerint kezelni kell, a fák élettartamának meghosszabbítása céljából.
- Az emberi- és vagyonbiztonság érdekében szükséges kezelések (faegyedek csonkolása vagy kivágása) során törekedni kell az odvas törzs- és ágrészek megtartására.
- A kastélypark olyan részein, ahol az a biztonságot nem veszélyezteti és a park fenntartását nem akadályozza, az álló és fekvő holtfa kímélendő.
- Az elpusztult faegyedek pótlására előnyben kell részesíteni a tájhonos fafajokat.

3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

- A kastélypark fenntartó kezelése a jelenleg is folyó módszerekkel végezhető, korlátozása nem indokolt.
- Az inváziós fásszárúak speciális kezelése természetvédelmi kezelői szakirányítás mellett, az emberi biztonság figyelembe vételével végezhető.
- A talaj jó állapotának megőrzése céljából, ahol a park funkció szerinti működését nem akadályozza, az avar a talajon hagyandó.
- A park elpusztult fáinak pótlására olyan fafajok egyedei ültethetők, melyek nem okoznak egészségügyi problémát az intézmény speciális gondozást igénylő betegei számára. Előnyben részesítendő fafajok: nagylevelű hárs, kislevelű hárs, vénic szl, magas kőris, mezei juhar. Az idegenhonos fafajok körében a park eredeti faállományának képviselői közül a keleti hemlockfenyő és a nyugati platán ültethető.

3.1. Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.1.1. Élőhelyek kezelése, fenntartása

- A park jellegének megőrzése érdekében a lágyszárú növények által borított gyepes területek kaszálásal tartandók fenn.
- Az idős fák egészségi állapotát folyamatosan figyelemmel kell kísérni.
- A fák szükséges ápolási munkáit rendszeres el kell végezni.

3.1.2. Fajok védelme

- A kastélypark területén előforduló védett állatok fészkelő- és költőhelyeinek biztosítása érdekében, az idős fákat érintő munkák (csonkolás, kivágás) az őszi-téli időszakban végzendők. Amennyiben egyéb (főként biztonsági) szempontok a fenti előírás betartását nem teszik lehetővé, a természetvédelmi kezelő (Bükki Nemzeti Park Igazgatóság) szakvéleményét be kell szerezni.
- A területen megtalálható fafajok közül kíméletet érdemelnek az őshonos kocsányos tölgy, gyertyán, vénic szil, magas kőris, nagylevelű hárs egyedei, valamint az idegenhonos fafajok idős egyedei (kivéve az inváziós zöld juhart).

3.1.3. Táj- és kultúrtörténeti értékek

- A terület kultúrtörténeti értéke a Ráday kastély.
- A kastélypark idős faállománya az Ipoly-völgy tájképi értékének tekinthető.

3.1.4. Látogatás

- A kastélyban működik az Ipolypart Integrált Szociális Intézmény, ezért a kastélypark csak engedéllyel látogatható.

3.1.5. Oktatás és bemutatás

- A kastélyban működő intézet jellege miatt, a terület oktatási és bemutatási funkciója jelentősen korlátozott.

3.1.6. Kutatás, vizsgálatok

- Természetvédelmi, illetve kertészeti célú vizsgálatok a kastélypark faállományának fenntartása, védett fajok megőrzése érdekében, korlátozottan, az intézményben folyó tevékenységhez igazítva folytathatók.

3.1.7. Természetvédelmi infrastruktúra

- A védett természeti területet hatósági táblával kell megjelölni.

Ludányhalászi, 2025.03.31.

Kovács Imre
polgármester

LUDÁNYHALÁSZI KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT

Németh Ilona
jegyző